

МОДЕЛЬНИЙ ЗАКОН

для країн Східної
Європи та
Центральної Азії

Про вибір заходів регулювання законного обігу та протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини

МОДЕЛЬНИЙ ЗАКОН

для країн Східної
Європи та
Центральної Азії

Цільовий закон

Цей закон визначає основні підходи до вибору збалансованих засобів та способів правового впливу у сфері регулювання законного обігу та протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини, для досягнення наступних взаємопов'язаних цілей.

- Охорони життя та здоров'я громадян, які вживають та не вживають наркотики
- Забезпечення державної та громадської безпеки, протидія корупції
- Дотримання норм та принципів про права людини, захист від дискримінації
- Досягнення ефективності та економічної обґрунтованості заходів державного управління

ГЛАВА 1

Принципи регулювання обороту наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини

СТАТТЯ 1.

Принцип пропорційності

1. Заходи регулювання та контролю у сфері обороту наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини, мають бути виправдані важливістю та демонстративною необхідністю досягнення конкретних заявлених цілей, що збігаються з цілями цього закону.
2. При виборі заходів регулювання та контролю, що призводять до обмежень прав людини, забороняється довільність. Вибрані заходи повинні розумно і обґрунтовано призводити до очікуваного результату, за мінімальних можливих обмежень прав людини, з урахуванням усіх можливих альтернативних заходів, що призводять до менших обмежень для досягнення тих самих результатів.

СТАТТЯ 2.

Принцип вищої цінності гідності, права і свободи людини

1. Гідність, права та свободи людини є найвищою цінністю і підлягають обов'язковому дотриманню при виборі та реалізації заходів регулювання та контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини.
2. Нормативний зміст права і свободи людини встановлюються з дотриманням норм міжнародних договорів, принципів міжнародного правничий та з обов'язковим урахуванням практики міжнародних органів, створених рамках міжнародних договорів про права людини та контролю над обігом наркотиків.

СТАТТЯ 3.

Принцип забезпечення наукового супроводу заходів державного регулювання та контролю

1. Уряд забезпечує обов'язковий незалежний науковий супровід планування, впровадження, реалізації та перегляду заходів регулювання та контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини.
2. Обов'язковими умовами наукового супроводу є свобода думок та свобода доступу до інформації з будь-яких питань регулювання та контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини, включаючи доступ до статистичних даних правоохоронних, судових та пенітенціарних органів.

СТАТТЯ 4.

Принцип оцінки впливу заходів державного регулювання та контролю

1. Заходи регулювання та контролю у сфері обороту наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять зазначені речовини, підлягають системному моніторингу та періодичній оцінці їх впливу на охоронювані законом інтереси особистості, сім'ї, суспільства, держави.
2. Комплексна оцінка проводиться не рідше одного разу протягом двох бюджетних періодів, що охоплюють усі стадії бюджетного планування. Вплив заходів регулювання та контролю за правами і свободи людини є обов'язковим компонентом комплексної оцінки, з урахуванням неподільності, взаємозалежності та взаємопов'язаності всіх прав і свобод людини.
3. Для забезпечення системної оцінки впливу заходів обмеження та контролю постійний моніторинг включає такі обов'язкові показники

- А) Показники охорони здоров'я з урахуванням керівництв Всесвітньої Організації Охорони здоров'я:** смертність від передозування та отруєнь наркотичними засобами та психотропними речовинами; смертність серед людей, які вживають наркотики, у зв'язку з ВІЛ, туберкульозом та гепатитами; кількість нових випадків ВІЛ, вірусних гепатитів та туберкульозу серед людей, які вживають наркотики; частка одержують лікування/підтримку при психічних розладах серед людей із залежністю від наркотичних засобів та психотропних речовин, які страждають на психічні розлади; відсоток пацієнтів опіоїдної підтримуючої терапії від оцінної кількості людей з опіоїдною залежністю; кількість учасників програм голок та шприців, інших заходів щодо зниження шкоди; відсоткова частка наркозалежних, які одержують відповідне лікування; кількість пацієнтів з доступом до основних лікарських засобів, що містять наркотичні засоби та психотропні речовини, включаючи препарати для лікування болю та препарати для замісної підтримуючої терапії.
- Б) Показники правосуддя:** кількість вилучених наркотичних засобів та психотропних речовин із Списку 1 з обов'язковим зазначенням чистоти речовини та кількості вилучених речовин у рамках окремих кримінальних справ; відсоткова частка місць позбавлення волі та місць утримання під вартою, в яких здійснено заходи щодо зниження шкоди; відсоткова частка та кількість справ із застосуванням альтернативних видів виправного впливу щодо наркозалежних, які зіткнулися із системою правосуддя; кількість людей, які допускають проблемне вживання наркотиків, перенаправлених із системи правосуддя на послуги профілактики та лікування наркозалежності та зниження шкоди.
- В) Показники стигми та дискримінації** щодо таких найбільш уразливих груп населення, що піддаються заходам регулювання та контролю, як люди, які вживають наркотики, мігранти та люди без громадянства, люди з хронічними захворюваннями, які за станом здоров'я потребують життєво важливих препаратів, що містять наркотичні засоби та психотропні речовини, представники малих народів та національних меншин. Відсоток представників загального населення, працівників охорони здоров'я, працівників правоохоронних органів, які повідомляють про дискримінаційне ставлення щодо людей, які вживають наркотики; відсоток людей, які вживають наркотики, які повідомляють про дискримінацію з боку працівників охорони здоров'я та працівників правоохоронних органів.

4. **Збір даних для постійного моніторингу** відбувається при обов'язковому залученні найбільш уразливих груп населення, а також громадських організацій, які направляють тіньові та паралельні звіти до договірних органів ООН.
5. **Для координації моніторингу та оцінки створюється постійно діючий незалежний експертний орган з рівним представництвом експертів від правоохоронного, економічного, фінансового, освітнього, медичного, громадського, правозахисного секторів, за обов'язкової та значної участі представників людей, які вживають наркотики та членів їх сімей.** Склад, порядок формування та заміни експертів, права, обов'язки та порядок бюджетного та іншого фінансування експертного органу затверджується експертним органом на пропозицію Уряду.

ГЛАВА 2

Правила формування національних списків

СТАТТЯ 5.

Національні переліки наркотичних засобів, психотропних речовин, їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби, психотропні речовини, їх прекурсори

1. Уряд забезпечує включення наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори, до єдиного переліку за списками та переліками, що відповідають Єдиній Конвенції про наркотичні засоби 1961 року з поправками, внесеними до неї відповідно до Протоколом 1972 року про поправки до Єдиної конвенції про наркотичні засоби 1961 року, Конвенцію про психотропні речовини 1971 року, Конвенцію ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин 1988 року.
2. Забороняється створення нових списків та переліків із включенням нових речовин, не зазначених у міжнародних конвенціях, або зміна списків та переліків, передбачених міжнародними конвенціями, якщо це тягне за собою застосування кримінальної відповідальності за порушення заходів регулювання та контролю щодо таких речовин.

ГЛАВА 3

Застосування заходів регулювання та контролю щодо попиту та пропозиції наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини або їх прекурсори

СТАТТЯ 6.

Заходи щодо попиту та вживання наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини

1. Будь-яке дія, пов'язане з попитом та вживанням наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини (виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, передача, пересилання) може бути предметом регулювання, обмеження та контролю, за винятком заходів покарання.
2. Встановлення зв'язку з вживанням відбувається виходячи з наміру людини, дії якого підлягають оцінки з погляду застосування заходів правового впливу.
3. Недобровільний медичний огляд для встановлення стану сп'яніння внаслідок вживання наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини, допускається лише щодо операторів механізмів, які є джерелами підвищеної небезпеки, або щодо працівників, які відповідають за безпеку інших людей, тварин, рослин або навколишнього середовища.
4. Захист лікарської таємниці при реалізації заходів щодо попиту та вживання наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини, має пріоритет перед іншими інтересами особистості, сім'ї, суспільства, держави. Медичні установи мають право розголошувати дані про здоров'я пацієнта лише на підставі рішення суду.

СТАТТЯ 7.

Заходи щодо пропозиції та комерційного збуту наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини або їх прекурсори

1. Дії, пов'язані з незаконним використанням наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори, з метою комерційного збуту можуть бути предметом заходів регулювання, обмеження, заборони та контролю, включаючи заходи адміністративного чи кримінального впливу.
2. Під комерційним збутом слід розуміти досконале з прямим наміром два і більше рази незаконне розповсюдження наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори, спрямоване на систематичне отримання прибутку, не пов'язане з необхідністю фінансування повсякденних потреб звичайного людини в їжі, житлі, медичних препаратах та інших подібних побутових потреб, або з фінансуванням залежності людини від наркотичних засобів та психотропних речовин.
3. Заходи кримінального впливу не поширюються на дії, що стосуються наркотичних засобів або психотропних речовин, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, у розмірах рівних або менших десятиденним денним дозам, якщо наявність наміру на комерційний збут з метою систематичного збагачення не буде доведено за межами розумних сумнівів .
4. Розмір денної дози встановлюється виходячи з особи людини, яка декларує мету вживання, з урахуванням чистоти вилученої речовини декларованого вживання та толерантності до цієї речовини з боку підозрюваного, з обов'язковим призначенням хімічної та медичної експертизи.

СТАТТЯ 8.

Заборона поліцейської провокації

1. Докази, отримані внаслідок поліцейської провокації, не можуть бути покладені в основу обвинувального вироку. Для виключення поліцейської провокації під час проведення перевірконої закупівлі, оперативного експерименту, інших оперативно-розшукових дій, правоохоронці чи інші особи, які діють на підставі переданих їм вказівок правоохоронних органів, зобов'язані обмежуватися розслідуванням комерційного збуту переважно в пасивній формі, без впливу на підозрюваного метою спровокувати скоєння правопорушення, яке могло бути скоєно без участі.
2. При вирішенні питання, чи було розслідування переважно у пасивній формі, суд враховує практику міжнародних договірних органів та механізмів ООН про права людини та розглядає причини проведення оперативно-розшукового заходу та поведінку правоохоронних органів, які його проводять, включаючи обов'язкову оцінку об'єктивних даних про участь підозрюваного в комерційному збуті чи схильності до здійснення комерційного збуту. Колишня судимість як така не свідчить про схильність до скоєння злочину.
3. Суд зобов'язаний розглянути обґрунтовану заяву захисту про ознаки поліцейської провокації, або самостійно перевірити зібрані стороною звинувачення докази щодо підозрюваного за наявності ознак прояву ініціативи з боку правоохоронних органів у встановленні контакту з підозрюваним без будь-яких об'єктивних підозр, що підозрюваний брав участь або виявляв схильність до вчинення комерційного збуту, або при повторенні прохання придбати заборонену речовину, незважаючи на початкову відмову підозрюваного, або при наполегливому підбурюванні у формі підвищення ціни на запитувану речовину вище за середню або звернення до співчуття підозрюваного за допомогою згадки симптомів наркотичної абстиненції або інших викликаючих жалю.
4. Постанова про перевірку закупівлю або оперативний експеримент вноситься керівником органу дізнання, відповідального за проведення оперативно-розшукового заходу, з обов'язковим затвердженням прокурором.

ГЛАВА 4

Забезпечення доступності наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори для медичних та наукових цілей речовини або їх прекурсори

СТАТТЯ 9.

Обов'язок забезпечення доступності наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, які містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори для медичних та наукових цілей

1. Уряд зобов'язаний забезпечити доступність наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори для медичних та наукових цілей.
2. Встановлення розумних заходів регулювання, обмеження та контролю наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, які містять наркотичні засоби чи психотропні речовини або їх прекурсори для медичних та наукових цілей супроводжується обов'язковими консультаціями та погодженнями з національними та провінційними органами професійної самоорганізації медичних та науковців.
3. Допускається експериментальне застосування наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори, для медичних та наукових цілей окремими медичними чи науковцями, з обов'язковим затвердженням протоколу експерименту з боку відповідного провінційного органу професійної самоорганізації медичних чи наукових працівників, обов'язковим повідомленням відповідного органу державної влади у галузі охорони здоров'я та органу державної влади у галузі управління наукою до початку експерименту, в ході експерименту та після завершення експерименту, а також з обов'язковим забезпеченням виплат компенсацій у разі заподіяння шкоди життю або здоров'ю учасників експерименту.
4. Допускається відповідальне застосування наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини або їх прекурсори для медичних та наукових цілей окремими медичними або науковцями, якщо таке застосування є повторенням аналогічного успішного застосування за кордоном, а спеціальність, досвід роботи, ліцензія відповідального медичного чи наукового працівника, наявність страхування ризику настання негативних наслідків відповідального застосування забезпечують розумне пом'якшення ризиків відповідального застосування з обов'язковим урахуванням планованої розумної користі відповідального застосування для інтересів особистості, сім'ї, суспільства, держави.

ГЛАВА 5

Регулювання виробництва та використання наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин для рекреаційних цілей цільцільречовини або їх прекурсори

СТАТТЯ 10.

Некомерційні спілки споживачів наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини

1. З метою забезпечення законного, безпечного, контрольованого, не на комерційній основі, доступу людей, які вживають наркотики до наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, представницький орган місцевого самоврядування має право за своєю ініціативою заснувати місцеву некомерційну спілку споживачів наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини. На письмову обґрунтовану вимогу не менше п'яти місцевих жителів, представницький орган місцевого самоврядування зобов'язаний заснувати такий союз.
2. Некомерційні спілки споживачів наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини, засновані на членстві. Щонайменше 80% членів спілки повинні проживати на території муніципальної освіти, в якій засновано спілку. Статут спілки, порядок прийому та виключення з спілки, правила доступу членів спілки до наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, розробляються та затверджуються спілкою з обов'язковою участю діючих місцевих представників медичної психіатричної професії та місцевих правоохоронних органів. Представницький орган місцевого самоврядування в консультаціях з місцевим союзом має право приймати обов'язкові для виконання членами спілки правила та обмеження, включаючи фінансові та податкові стимули, правила безпеки та вимоги щодо інформування мешканців муніципалітету про заходи щодо зниження шкоди при вживанні наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини.
3. За обґрунтованим запитом спілки з метою вживання членами спілки представницький орган місцевого самоврядування затверджує повноваження спілки на придбання наркотичних засобів або психотропних речовин, придбання або самостійне культивування рослин, які містять наркотичні засоби або психотропні речовини. В рамках затвердженого повноваження союз набуває наркотичних засобів або психотропних речовин, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, в організації, які для медичних цілей виробляють наркотичні засоби або психотропні речовини, культивують рослини, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини. Такі організації не мають права відмовити союзу в реалізації повноваження на придбання при виплаті союзом розумної компенсації, яка не може бути більшою за ціну, яку сплачують набувачі аналогічних речовин і рослин для медичних цілей. Допускається затвердження повноважень спілки на самостійне культивування будь-яких рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, якщо при культивуванні не відбувається суттєвого, понад 30% підвищення природного вмісту в рослині наркотичних засобів або психотропних речовин.

4. Некомерційні спілки споживачів наркотичні засоби, психотропні речовини та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, мають право стягувати зі своїх членів компенсацію за забезпечення доступу до наркотичних засобів, психотропних речовин і рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, за умови, що всі грошові надходження до бюджету спілки витратимуться лише для реалізації передбачених цим законом цілей союзу.
5. За погодженням з представницькими органами місцевого самоврядування відповідних муніципальних утворень, спілки можуть надавати тимчасовий, тривалістю до 12 місяців, доступ до наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, для постійних членів союзів з інших муніципальних утворень що для своїх постійних членів.

СТАТТЯ 11.

Створення виробників наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, які містять наркотичні засоби або психотропні речовини для рекреаційного вживання

1. Уряд засновує та регулює діяльність казенного підприємства з виробництва наркотичних засобів, психотропних речовин, культивування рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини для рекреаційного вживання за обґрунтованим запитом представницьких органів місцевого самоврядування, які представляють муніципальні утворення з сукупною чисельністю не менше двох відсотків населення і кожному з них не менше трьох років некомерційними спілками споживачів наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини.
2. Казенне підприємство виробляє будь-які наркотичні засоби, психотропні речовини, культивує будь-які рослини, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини тільки для задоволення повноважень спілок на придбання наркотичних засобів або психотропних речовин, рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини. За розпорядженням Уряду казенне підприємство може виробляти продукцію для медичних чи наукових цілей.
3. Казенне підприємство має право стягувати з спілок розумну плату за куповані у межах повноважень спілок наркотичні засоби, психотропні речовини, рослини містять наркотичні засоби чи психотропні речовини. Прибуток казенного підприємства може спрямовуватись лише на цілі забезпечення законного, безпечного, контрольованого, не на комерційній основі, доступу людей, які вживають наркотики до наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини.

ГЛАВА 6

Профілактика та зниження шкоди від проблемного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин

СТАТТЯ 12.

Принципи профілактики

1. Профілактика проблемного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, здійснюється за лідируючої ролі органів місцевого самоврядування та підтримуючої фінансової та науково-забезпеченої ролі Уряду.
2. В основі профілактики лежить довіра з боку органів влади свободі поінформованого рішення на рівні особистості, сім'ї та місцевих громадських утворень, включаючи поінформоване та відповідальне рішення приймати або не приймати наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, що містять наркотичні засоби чи психотропні речовини.
3. Органи влади зобов'язані забезпечити доступність достовірної інформації про позитивні та негативні властивості, можливі наслідки вживання наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, містять наркотичні засоби чи психотропні речовини. Органи місцевого самоврядування залучають до забезпечення доступу населення до достовірної інформації місцеві або найближчі некомерційні спілки споживачів наркотичних засобів, психотропних речовин та рослин, які містять наркотичні засоби чи психотропні речовини.
4. Органи влади на всіх рівнях у взаємодії із спілками забезпечують вибір форм, змісту, методів профілактичних та інформаційних дій, максимально вільних від стигми та дискримінації, за максимально можливого обліку інтересів особистості, сім'ї, суспільства, держави.

СТАТТЯ 13.

Заходи зниження шкоди

1. Уряд створює умови для того, щоб кожна людина, яка прийняла рішення вжити наркотичний засіб, психотропну речовину або рослину, що їх містять, розуміла можливі наслідки свого рішення і могла знизити можливі шкідливі наслідки вживання.
2. Для зниження ризиків придбання ВІЛ-інфекції та вірусних гепатитів серед людей, які вживають наркотичні засоби та психотропні речовини, Уряд забезпечує розумні можливості та підтримку муніципальним органам влади у створенні та фінансуванні послуг зниження шкоди, включаючи доступ до стерильних інструментів для вживання наркотиків, презервативів, до та з контактної профілактики ВІЛ-інфекції, іншим аналогічним заходам.
3. Органи виконання покарання, органи внутрішніх справ, у взаємодії з органами влади у сфері охорони здоров'я забезпечують у місцях позбавлення волі, місцях тримання під вартою, місцях примусового тримання у відділах внутрішніх справ доступ до послуг зниження шкоди, включаючи послуги обміну голок та шприців, опіодної замісної терапії, а також надання кваліфікованої психіатричної допомоги людям на фоні проблемного використання стимуляторів.
4. Для захисту від дискримінації Уряд за погодженням з адвокатськими утвореннями та професійними організаціями юридичної допомоги населенню створює умови для доступу людей, які вживають наркотичні засоби та психотропні речовини, до безкоштовної консультативної та професійної юридичної допомоги.

СТАТТЯ 14.

Лікування та реабілітація людей, залежних від наркотичних засобів та психотропних речовин

1. Вибір методів та тривалості лікування та реабілітації людей, залежних від наркотичних засобів та психотропних речовин визначається виходячи з інтересів пацієнта та на підставі його/її поінформованої згоди кваліфікованим медичним працівником у консультаціях з працівниками, які забезпечують тривалу соціально-медичну реабілітацію.
2. Методи лікування та реабілітації повинні забезпечувати повагу честі та гідності пацієнта та призводити до максимально можливої адаптації пацієнта до життя в суспільстві з розвитком та підтримкою суспільно-прийнятних навичок. Повна відмова від вживання наркотичних засобів та психотропних речовин не є обов'язковою метою лікування та реабілітації, ані умовою для продовження лікування у разі замісної підтримуючої терапії.
3. Органи державної влади у сфері охорони здоров'я у консультаціях з відповідними незалежними професійними організаціями медичних працівників та спілками людей, які вживають наркотики, забезпечують відповідність протоколів лікування та реабілітації науковим підходам, нормам та принципам про права людини, а також моніторинг дотримання прав людини під час лікування, включаючи моніторинг програм закритого типу
4. Допускається відповідальне, за згодою пацієнта, призначення професійним медичним працівником у галузі психіатрії методу лікування та реабілітації, у тому числі із застосуванням наркотичних засобів, психотропних речовин, рослин, що містять наркотичні засоби та психотропні речовини, за відсутності відповідного протоколу лікування. При кожному такому призначенні медичний працівник забезпечує страхування ризиків заподіяння шкоди життю та здоров'ю пацієнта, а також повідомляє місцевий орган управління охороною здоров'я, місцеву незалежну професійну організацію медичних працівників та місцеву спілку людей, які вживають наркотики.

ГЛАВА 7

Заключні положення

СТАТТЯ 15.

Забезпечення єдності застосування цього закону

1. Цей закон є актом прямої дії. Якщо чинні закони встановлюють інші правила, ніж передбачені цим законом, застосовуються правила цього закону.
2. Для забезпечення єдності застосування цього закону протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом Уряд вносить до Парламенту законопроект про внесення необхідних змін до відповідних нормативних актів для приведення їх відповідно до положень цього закону.

СТАТТЯ 16.

Контроль за виконанням цього закону

Контроль за виконанням цього закону здійснюють Генеральний прокурор та підпорядковані йому прокурори.

1240 Bay Street, Suite 600
Toronto, ON M5R 2A7
Phone: +1 416-595-1666

hivlegalnetwork.ca